

Σχεσιακός Λογισμός

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Εναγγελία Πιπουρά 1

Σχεσιακός Λογισμός

- Στη σχεσιακή άλγεβρα έχουμε μια ακολουθία πράξεων ενώ στον σχεσιακό λογισμό έχουμε δηλωτικές εκφράσεις (μη διαδικαστικός τρόπος)
 - Ισοδυναμία = ίδια εκφραστική δύναμη όποια ανάκτηση μπορεί να προσδιοριστεί σε σχεσιακή άλγεβρα μπορεί και σε σχεσιακό λογισμό και αντιστρόφως
- σχεσιακά πλήρης γλώσσα*

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Εναγγελία Πιπουρά 2

Σχεσιακός Λογισμός

Δυο προσαρμογές (από παίρνουν τιμές οι μεταβλητές):

- σχεσιακός λογισμός πλειάδων
- σχεσιακός λογισμός πεδίου

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Εναγγελία Πιτουρά 3

Σχεσιακός Λογισμός Πλειάδων

- Ο σχεσιακός λογισμός πλειάδων βασίζεται στον προσδιορισμό ενός πλήθους τιμών πλειάδων
- Κάθε μεταβλητή έχει πεδίο τιμών μια σχέση μιας βδ

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Εναγγελία Πιτουρά 4

Σχεσιακός Λογισμός Πλειάδων

- $\{t \mid \text{COND}(t)\}$ (όπου t μεταβλητή πλειάδων)

πχ. οι έγχρωμες ταινίες

$\{t \mid \text{Ταινία}(t) \text{ and } t.\text{Είδος} = \text{«Έγχρωμη»}\}$

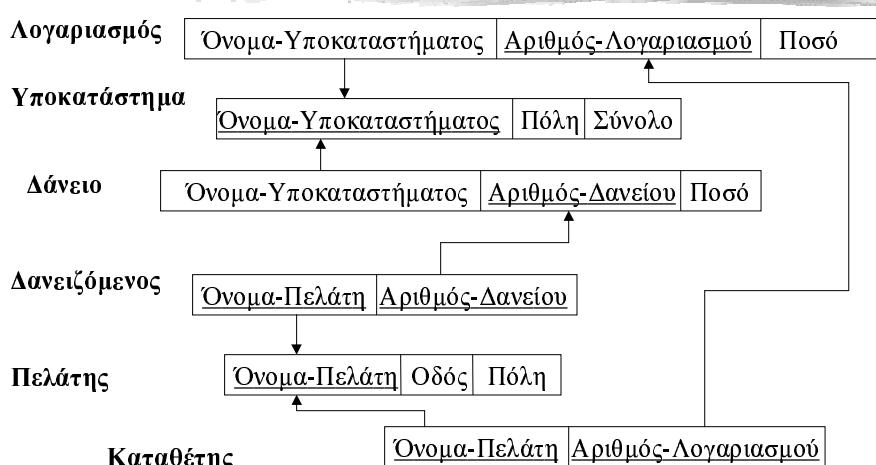
μόνο ο τίτλος και το έτος

$\{t.\text{Τίτλος}, t.\text{Έτος} \mid \text{Ταινία}(t) \text{ and } t.\text{Είδος} = \text{«Έγχρωμη»}\}$

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Εναγγελία Πιτουρά 5

Παράδειγμα

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Εναγγελία Πιτουρά 6

Σχεσιακός Λογισμός Πλειάδων

- $\{t \mid \text{COND}(t)\}$ (όπου t μεταβλητή πλειάδων)

πχ. οι λογαριασμοί με ποσό μεγαλύτερο των 100.000

$\{t \mid \text{Λογαριασμός}(t) \text{ and } t.\text{Ποσό} > 100.000\}$

μόνο οι αριθμοί των λογαριασμών

$\{t.\text{Αριθμός-Λογαριασμού} \mid \text{Λογαριασμός}(t) \text{ and } t.\text{Ποσό} > 100.000\}$

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Εναγγελία Πιτουρά 7

Σχεσιακός Λογισμός Πλειάδων

Ποια σχέση (from)

$\{t.\text{Αριθμός-Λογαριασμού} \mid \text{Κατάθεση}(t) \text{ and } t.\text{Ποσό} > 100.000\}$

ποια γνωρίσματα (select)

Ποια συνθήκη (where)

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Εναγγελία Πιτουρά 8

Σχεσιακός Λογισμός Πλειάδων

Τυπικός Ορισμός

$\{t_1.A_1, t_2.A_2, \dots, t_n.A_n \mid \text{COND}(t_1, t_2, \dots, t_n, t_{n+1}, t_{n+2}, \dots, t_{n+m})\}$

t_1, t_2, \dots, t_{n+m} : μεταβλητές πλειάδων

A_1, A_2, \dots, A_n : γνωρίσματα

COND μια συνθήκη ή τύπος του σχεσιακού λογισμού πλειάδων

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Εναγγελία Πιτουρά 9

Σχεσιακός Λογισμός Πλειάδων

Ένας τύπος του σχεσιακού λογισμού πλειάδων αποτελείται από άτομα

Άτομα του σχεσιακού λογισμού πλειάδων:

- $R(t_i)$: R όνομα σχέσης, t_i μεταβλητή πλειάδων, προσδιορίζει ότι το πεδίο τιμών της πλειάδας είναι ή σχέση R
- $t_i.A \text{ opt } t_j.B$
- $t_i.A \text{ opt } c \quad \& \quad c \text{ opt } t_i.A$

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Εναγγελία Πιτουρά 10

Σχεσιακός Λογισμός Πλειάδων

Κάθε άτομο αποτιμάται σε true ή false (τιμή αληθείας) του ατόμου

Κάθε τύπος κατασκευάζεται από ένα ή περισσότερα άτομα

- Κάθε άτομο είναι ένας τύπος
- (F_1 and F_2)
- (F_1 or F_2)
- not(F_1)

Σχεσιακός Λογισμός Πλειάδων

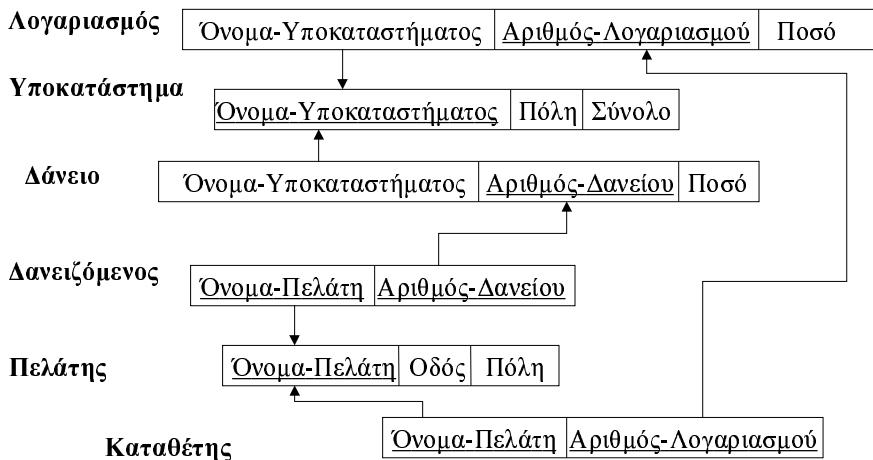
Επίσης:

- ($\exists t$) (F)
- ($\forall t$) (F)

Ελεύθερη και δεσμευμένη μεταβλητή

Απλά, δεσμευμένη αν ποσοδεικτείται

Παράδειγμα

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Εναγγελία Πιτουρά 13

Σχεσιακός Λογισμός Πλειάδων

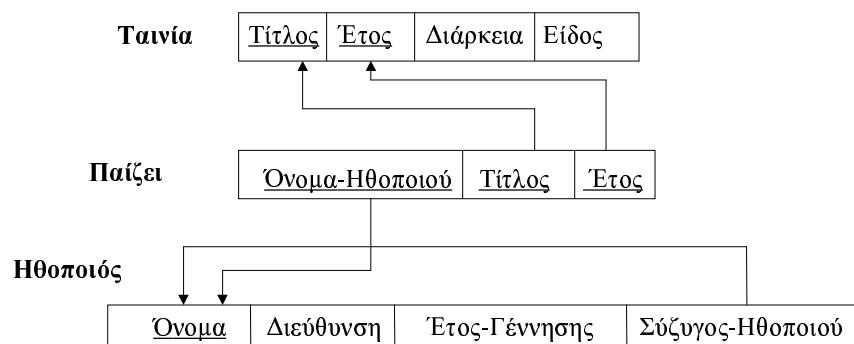
Παράδειγμα: Ο αριθμός λογαριασμού, το ποσό και το υποκατάστημα για όλους τους λογαριασμούς στην Πάτρα

{t.Αριθμός-Λογαριασμού, t.Ποσό, t.Όνομα-Υποκαταστήματος |
 Λογαριασμός(t) and
 ((∃ d) (Υποκατάστημα(d) and d.Πόλη = 'Πάτρα' and
 d.Όνομα-Υποκαταστήματος = t.Όνομα-Υποκαταστήματος))}

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Εναγγελία Πιτουρά 14

Παράδειγμα

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Εναγγελία Πιπουρά 15

Παράδειγμα

Για κάθε ηθοποιό το όνομα και τον τίτλο-έτος για όλες τις
έγχρωμες ταινίες στις οποίες παίζει μαζί με τον σύζυγο
του/της

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Εναγγελία Πιπουρά 16

Σχεσιακός Λογισμός Πλειάδων

Ασφαλείς Εκφράσεις

Πρέπει να αποτιμάται σε πεπερασμένο αριθμό πλειάδων

Παράδειγμα μη ασφαλούς: $\{\dagger \mid \text{not}(\text{Πελάτης}(\dagger))\}$

Πεδίο ορισμού μιας έκφρασης P: σύνολο τιμών που αναφέρονται στο P, δηλαδή οι τιμές που εμφανίζονται άμεσα στο P (ως σταθερές) και οι τιμές πλειάδων σχέσεων που εμφανίζονται στο P

Ασφαλής: τιμές στο αποτέλεσμα από το πεδίο ορισμού

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Εναγγελία Πιπουρά 17

Σχεσιακός Λογισμός Πεδίων

Διαφορά από το σχεσιακό λογισμό πλειάδων: οι μεταβλητές είναι απλές τιμές του πεδίου ορισμού των γνωρισμάτων

$\{x_1, x_2, \dots, x_n \mid \text{COND}(x_1, x_2, \dots, x_n, x_{n+1}, x_{n+2}, \dots, x_{n+m})\}$

x_1, x_2, \dots, x_n : μεταβλητές πεδίου τιμών που παίρνουν τιμές από πεδία ορισμού γνωρισμάτων

COND μια συνθήκη ή τύπος του σχεσιακού λογισμού πεδίων

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Εναγγελία Πιπουρά 18

Σχεσιακός Λογισμός Πεδίων

Άτομα του σχεσιακού λογισμού πεδίου

- $R(x_1, x_2, \dots, x_n)$: R όνομα σχέσης n -οστού βαθμού
Για συντομία $\{x_1 x_2 \dots x_n \mid R(x_1, x_2, \dots, x_n)\}$
αντί του $\{x_1, x_2, \dots, x_n \mid R(x_1, x_2, \dots, x_n)\}$
- $x_i \text{ opt } x_j$
- $x_i \text{ opt } c \quad \& \quad c \text{ opt } x_i$

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

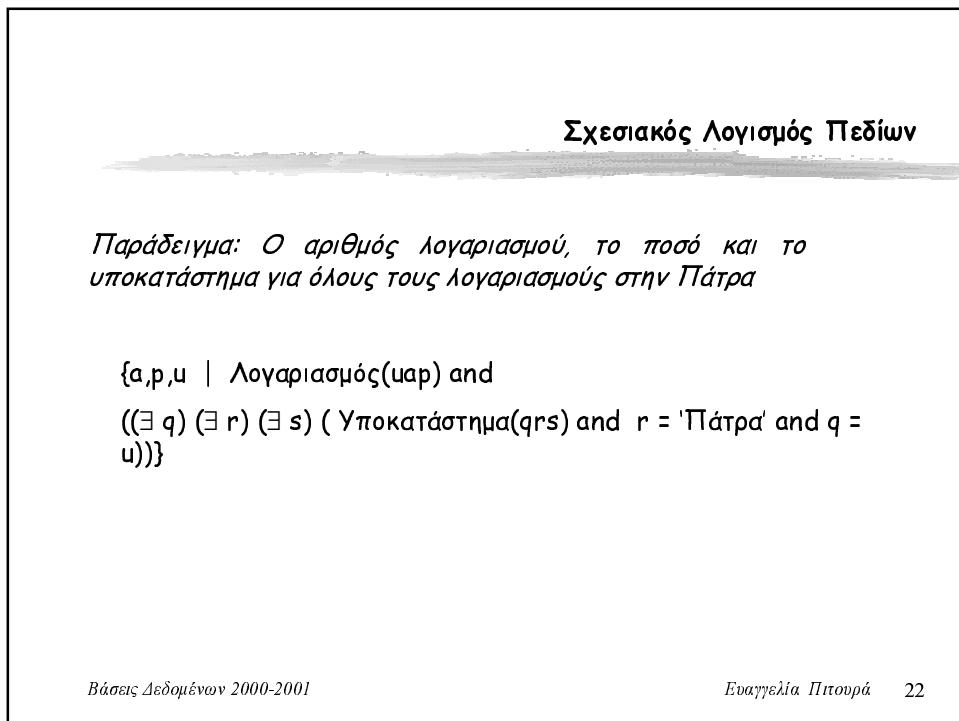
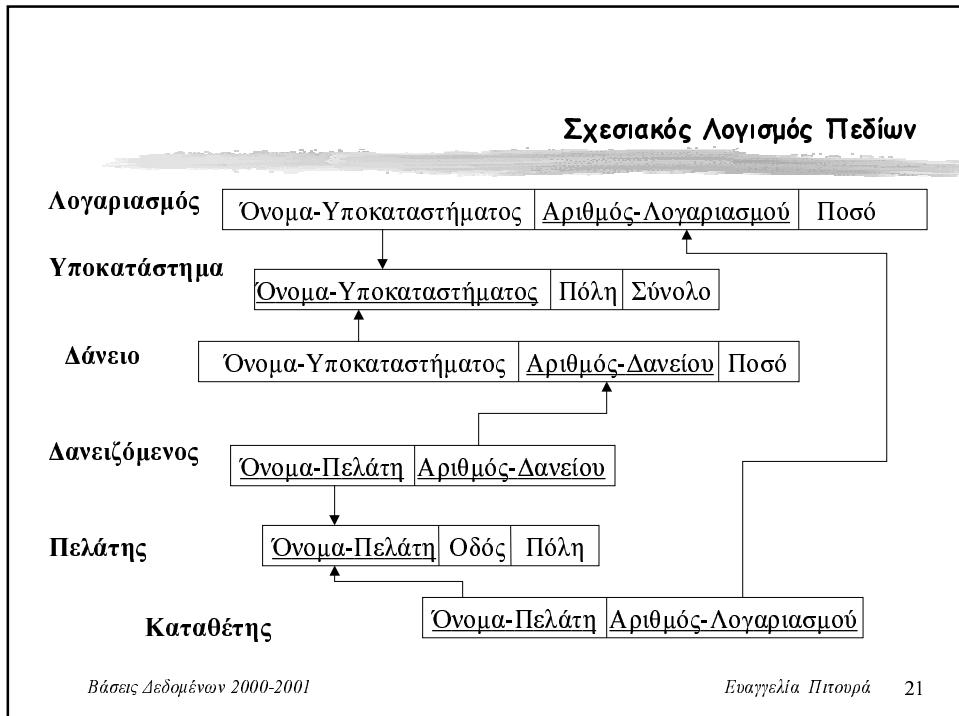
Εναγγελία Πιπουρά 19

Σχεσιακός Λογισμός Πεδίων

Κάθε τύπος κατασκευάζεται από ένα ή περισσότερα άτομα

Βάσεις Δεδομένων 2000-2001

Εναγγελία Πιπουρά 20

QBE (Query By Example)

Λογαριασμός	Όνομα-Υποκαταστήματος	Αριθμός-Λογαριασμού	Ποσό
Υποκατάστημα	Όνομα-Υποκαταστήματος	Πόλη	Σύνολο
Δάνειο	Όνομα-Υποκαταστήματος	Αριθμός-Δανείου	Ποσό
Δανειζόμενος		Όνομα-Πελάτη	Αριθμός-Δανείου
Πελάτης	Όνομα-Πελάτη	Οδός	Πόλη
Καταθέτης		Όνομα-Πελάτη	Αριθμός-Λογαριασμού

Bάσεις Δεδομένων 2000-2001

Εναγγελία Πιτουρά 23

QBE (Query By Example)

Πελάτης	Όνομα-Πελάτη	Οδός	Πόλη
	Παππάς	P.	P.

Bάσεις Δεδομένων 2000-2001

Εναγγελία Πιτουρά 24

QBE (Query By Example)

Λογαριασμός	Όνομα-Υποκαταστήματος	Αριθμός-Λογαριασμού	Ποσό
	Ψηλά-Αλόνια	P.	> 1200

Λογαριασμός	Όνομα-Υποκαταστήματος	Αριθμός-Λογαριασμού	Ποσό
	Ψηλά-Αλόνια	P. P.	> 1200

Ίδια γραμμή AND -- Άλλες γραμμές OR

QBE (Query By Example)

Λογαριασμός	Όνομα-Υποκαταστήματος	Αριθμός-Λογαριασμού	Ποσό
	_Y	_A	_P

Υποκατάστημα	Όνομα-Υποκαταστήματος	Πόλη	Σύνολο
	_Y	Πάτρα	

Αποτέλεσμα	Όνομα-Υποκαταστήματος	Αριθμός-Λογαριασμού	Ποσό
P.	_Y	_A	_P